

ת"פ 60100/10/17 - מדינת ישראל נגד יוסף בן משה, אמיל טבדידי, יניב טוויג, רגיף נזרוב, חיים טל, דניאל שטרן, אדר קלר, דודו טלבי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 60100-10-17 מדינת ישראל נ' בן משה(עציר) ואח'

לפני	כבוד השופט אברהם הימן
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשמים	1. יוסף בן משה 2. אמיל טבדידי 3. יניב טוויג 4. רגיף נזרוב 5. חיים טל 6. דניאל שטרן 7. אדר קלר 8. דודו טלבי

החלטה בעניינם של הנאשמים 2 ו-4

לפני בקשת הנאשמים 2 ו-4 להפרדת אישומים.

רקע

מלכתחילה, הוגש ביום 30.10.17 כתב אישום אשר כלל בחובו שני אישומים, נגד חמישה נאשמים (נאשמים 1 עד 5). בשלב מאוחר יותר לאחר הגשת כתב האישום כאמור - בתאריך 30.11.17 - הגישה המאשימה בקשה לתיקון כתב אישום ולאיחוד משפטים, באופן שבסופו של יום יוספו לכתב האישום נאשמים 6 עד 8. יצוין כי הבקשה לאיחוד המשפטים טרם נדונה וממילא לא ניתנה בה החלטה בעניין איחוד משפטים.

בדיון שהתקיים לפני ביום 2.1.18 הודיעו באי כוח הנאשמים 2, 4, 6 ו-8 כי הם מתנגדים לבקשה לאיחוד משפטים.

במשך הזמן מאז הגשת הבקשה, ביום 4.3.18, הגישה המאשימה לבית המשפט הודעה בדבר הסדר טיעון בינה לבין

עמוד 1

הנאשמים 6, 7 ו-8. עולה מתוך כך, כי המתנגדים לאיחוד המשפטים אשר נותרו לאחר ההודעה אודות ההסדר הם נאשמים 2 ו-4 (להלן - שני הנאשמים).

בדיון שהתקיים לפני ביום 6.3.18 הודיע בא כוח נאשם 2, עו"ד חן כי הוא ערוך לטעון באשר לבקשה לאיחוד משפטים, בשמו ובשם נאשם 4 שכן עו"ד גונן מילא ידיו לעשות כן. בהתאם לכך, שמעתי את טענותיו ואיפשרתי לבאת כוח המאשימה להגיש תגובתה בכתב.

טענות הצדדים

ראוי להקדים ולומר כי בא כוח הנאשם 2 אמנם טען בשמם של שני הנאשמים ולמעשה ביקש הפרדת האישומים הראשון והשני, אולם לנאשם 2 מיוחס האישום הראשון בלבד ואילו לנאשם 4 מיוחס האישום השני בלבד.

בא כוח הנאשם 2 טען כי עיון בעובדות כתב האישום, לא יגלה קשר בין שני האישומים שבכתב האישום למעט העובדה שהנאשם 5 -חיים טל, מואשם בשניהם. לשיטתו של הסניגור, אין די בעובדה זו, שנאשם אחד מתוך הנאשמים בכתב האישום, כלול בשני האישומים כדי להגיש כתב אישום כפי נוסחו ומסגרתו. לפי טענה זו, התוצאה של כתב האישום, הכולל כאמור שני אישומים, שמהם רק אישום אחד מתייחס לכל אחד משני הנאשמים, יגרום לשני הנאשמים עוול ועיניו דין, שכן מרבית העובדות בכתב האישום ובמיוחד באישום השני, כלל אינה מתייחסת אליהם. משקל רב במיוחד לעיניו הדין לשני הנאשמים ייגרם להם משום היותם עצורים וממילא משפטים יימשך זמן רב יותר אלמלא צירוף האישומים בכתב האישום.

נציגת המאשימה התנגדה לבקשה להפרדת האישומים. לטענתה, בין שני האישומים שבכתב האישום קיימת זיקה עניינית הדוקה עד כי הם מהווים פרשה אחת הסובבת על ציר מרכזי אחד ומגוללת שני אירועים שהתרחשו במקביל. על כן טענה כי כשם שהתשתית העובדתית משותפת לשני האישומים, כך גם התשתית הראייתית שתציג להוכחתם. כמו כן טענה כי איחוד שני האישומים בכתב אישום אחד מקדם עקרונות של יעילות דיונית וקידום צדק מהותי לפי שיסייע לבית המשפט להיחשף לתמונה כולה, על כלל האירועים והנאשמים, ולקבוע מדרג אחריות וענישה באופן הולם. נטען אף כי הנאשמים 2 ו-4 לא הצביעו על חשש ממשי לעיוות דין העלול להיגרם להם כתוצאה מדיון מאוחד בשני האישומים, וכי אף אם ידרש פרק זמן רב יותר לשמיעת כלל הראיות בתיק, יש להעדיף תוצאה זו על פני מצב של פיצול שמיעת הראיות בפני מותבים שונים.

דיון והכרעה

לפני, למעשה, בקשה להפרדת אישומים לאחר שהמאשימה, כפי סמכותה על פי סעיף 86 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן - "החוק"), צירפה שני אישומים בכתב אישום אחד.

בטרם דיון בבקשת באי כוח שני הנאשמים ראוי להציב לנגד עינינו הוראת סעיף 86 לחוק. וזו הוראתו:

"מותר לצרף בכתב אישום אחד כמה אישומים אם הם מבוססים על אותן עובדות או על עובדות דומות או על סדרת מעשים הקשורים זה לזה עד שהם מהווים פרשה אחת; בצירוף אישומים כאמור מותר, על אף כל דין אחר, לצרף לאישום בבית משפט מחוזי גם אישום בעבירה שאינה פשע".

במסגרת דיון זה ראוי להציב לפנינו גם הוראת סעיף 88 לחוק. וזו הוראתו:

"בית המשפט רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על הפרדת המשפט באישום פלוני שנכלל בכתב האישום, או על הפרדת משפטו של נאשם פלוני שהואשם עם אחרים".

הנה כי כן, למאשימה הסמכות לכלול אישומים מספר בכתב אישום אחד, ככל שמדובר באישומים המבוססים על אותן עובדות או על עובדות דומות או על סדרה של מעשים הקשורים זה לזה עד שהם מהווים פרשה אחת. מן העבר השני, לבית המשפט הסמכות להורות על הפרדת האישומים.

השאלה לפיכך היא האם שני האישומים שבכתב האישום מבוססים על אותן עובדות או עובדות דומות או סדרה של מעשים הקשורים זה בזה?

משום השאלה שהצבתי לעיל, עולה מיני וביה השאלה המקדמית, האם טענותיהם של שני הנאשמים בדבר עינוי הדין שייגרם להם לפי שיהיה עליהם להיות נוכחים במשפט אשר כפי טענותיהם מרבית העובדות השנויות במחלוקת וממילא מרבית העדים אשר יעידו, אינם קשורים להם, עולים בקנה אחד עם הכלל בדבר צירוף אישומים או שמא אומר הפרדת האישומים?

לכאורה על פי לשון סעיף 86 לחוק עניינה אך ורק בעובדות זהות או דומות או במעשים הקשורים זה בזה ואין הסעיף מתייחס לנאשמים שבכתב האישום. הסעיף בחוק הקובע בעניינם של צירוף נאשמים הינו סעיף 87.

אכן, שקילת טענות בא כוח הנאשם 2 מראה כי למעשה שילב הוא בין שתי הוראות החוק, דהיינו צירופו של הנאשם 2 לכתב אישום בו אך נאשם 5 קשור לשני הנאשמים, שאלמלא כן, על פי הגיונו של הטיעון, לא היה מקום לצרף את שני הנאשמים לכתב האישום. משום כך, הואיל ואך ורק צירופו של נאשם 5 לכתב האישום מהווה הקשר של שני הנאשמים לשני האישומים, היה מקום להפריד בין האישומים.

איני מקבל טענות הנאשמים 2 ו-4 בעניין הפרדת האישומים. ראשית לכל, רצוי להציב הכלל המשפטי בבואנו לדון בשאלת צירוף אישומים וצירוף נאשמים. לעיתים נדמה כי הכלל נשכח, לכן ראוי להדגישו. הכלל הוא שהמסגרת העובדתית לדון בבקשות להפרדת אישומים והפרדת נאשמים הוא עובדות כתב האישום. הא ותו לא. שהרי, מצויים אנו

בתחילתו של ההליך המשפטי, העובדות שבכתב האישום טרם התבררו, וככל שיובאו ראיות לפני בית המשפט אשר ישקול יבחן אותן, ממילא יקבע ממצאים עובדתיים. בשלב הנוכח אין לפנינו אלא עובדות כתב האישום.

עיון בכתב האישום מגלה קשר הדוק ביותר בין העובדות שבשני האישומים. עניינו של האישום הראשון בקשירת קשר שקשר המשיב 2 עם המשיבים 1 ו-5 במסגרתו הקימו מעבדה לגידול וייצור של סם מסוכן מסוג קנבוס במבנה שנשכר לשם כך באור יהודה. עניינו של האישום השני בקשירת קשר שקשר המשיב 4 עם המשיבים 3, 5 ו-6 במסגרתו הקימו שלוש חממות לגידול וייצור סמים מסוכנים מסוג קנבוס בשני שטחים חקלאיים שנשכרו לשם כך בין המושבים שתולה ואבן מנחם. מדובר למעשה בעובדות דומות או סדרה של מעשים דומים אשר אותם הכתירה המאשימה כ"קשר הראשון" וכ-"קשר השני". שני האישומים קשורים זה לזה הן במהות המעשים, דהיינו גידול והפקה של סמים מסוג קנאביס ב"מעבדה" שהוקמה לשם כך כפי האישום הראשון או "חממות" כפי האישום השני.

סעיף 88 לחוק אמנם אינו מפרט את השיקולים להפעלת הסמכות להפרדת אישומים, אולם על פי הפסיקה המבחן לכך נעוץ בשמירה על זכויותיהם של נאשמים ובמניעת עיוות דינם אם יתקיים דיון מאוחד באישומים (ע"פ 11426/03 **חואמדה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (31.12.08)).

בנסיבות המקרה דנן, לא מתקיים חשש לעיוות דין במידה ובאופן המצדיקים את הפרדת האישומים על פני שיקולים של יעילות דיונית ומהותית. אכן ניהולו של משפט על פי כתב אישום הכולל מספר אישומים ומספר נאשמים עלול להיות ממושך ואולי אף מסורבל, אולם לא נטען וממילא לא הוכח כי הפרדת האישומים תמנע העדה כפולה של עדים ותקצר את משך הזמן הכולל לבירור האישומים.

לאור כל האמור, אני דוחה את הבקשה להפרדת אישומים.

המזכירות תשלח החלטתי זו לבאי כוח הצדדים.

ניתנה היום, ג' ניסן תשע"ח, 19 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.